

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 8 kor.
 Félévre 4 kor.
 Negyedévre . . 2 kor.
 —
 Egyes szám ára 10 fill.
 —
Megjelenik minden vasárnap.
 —
 Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
 17. szám,

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét **Hagelma**
Károly könyvkereskedő
 vállalván magára, az előfizet-
 tések, nyilvántér- és hirdetés-
 díjak és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalások ide
 intézendők.

Nyílt levél

dr. Thaly László országgyűlési
 képviselő urhoz.

Nagyságos Képviselő Ur!

A „Népjog“ folyó évi március
 hó 8-án megjelent számában a tisz-
 telt képviselő ur reflektál az
 „Egyke“ című közleményemre, mely
 a Budapesti Hirlapban és a Népjogban
 napvilágot látott.

Rosz néven veszi nekem meg-
 jegyzésem, melyet a delegációban
 a marokkói kérdéssel tartott beszé-
 dére tettem. Kijelentem ezennel,
 hogy távol állott tőlem a szándék
 a t. képviselő urnak szereplését
 kigunyolni, vagy személyét meg-
 sérteni, azzal a megjegyzéssel csak
 azt akartam jelezni, hogy bennün-
 ket itt Somogyban sokkal köze-
 lebből érint és közelebből érdekel
 a vármegyénkben — fájdalom —
 nagyon elterjedt egygyermekrend-
 szer ügye, mint a marokkói kérdés
 és hogy jogosan elvárhattuk volna
 képviselőinktől, miszerint vármeg-
 yénk feliratát pártolni fogják,
 miután erre a feliraton külön fel
 lettek kérve. Ami magát a marokkói kér-
 dést illeti, beismerem, hogy most,
 miután jobban vagyok informálva,

azt meg is értettem s belátom annak
 fontosságát.

Kár volt azonban a t. képviselő
 urnak arra a körülményre
 hivatkozni, hogy nem szállalhatott
 fel a képviselő házban a kérvények
 tárgyalása alkalmával, mert ugyan-
 abban az időben a Bécsben ülésező
 delegációban szolgálta hazájának
 érdekét.

Tudomására hozom tehát a t.
 képviselő urnak, hogy az „Egyke“
 című cikkemben tévedtem, mert a
 képviselőház — mint utólagosan
 megtudtam — a somogyi feliratot
 nem február 19-én, hanem már
 1907. évi július hó 6-án tárgyalta,
 akkor pedig tudtommal nem volt
 delegáció.

Különbén a t. képviselő ur
 megnyugtatóra kijelentem, hogy
 a baj nem abban rejlik, hogy éppen
 dr. Thaly László képviselő ur nem
 szólalt fel feliratunk tárgyalása
 alkalmával, hanem az a bosszantó,
 hogy a felkért 8 képviselőnk közül
 egy sem találta érdemesnek kérésünket
 teljesíteni. Ezt az ügyet most befejezem
 s arra kérem a t. képviselő urat,
 hogy amit a kérvények tárgyalása
 alkalmával elmulasztott, azt tegye
 jóvá az adóreform tárgyalásánál,
 amidőn bő alkalom fog kínálkozni

az egygyermekrendszer terjedése
 ellen vármegyénk felirata szellemé-
 ben akadályokat felállítani.

Miután pedig már a t. képviselő
 ur működésével foglalkozom,
 engedje meg, hogy legutóbbi sze-
 replését szóvá tegyem. Fájdalmas
 érzéssel olvastam, hogy a t. kép-
 viselő ur a somogyi megyei korcsmá-
 rosok és pálinkamérők küldöttségét
 vezette a pénzügy- és belügymi-
 niszterekhez, tehát néhány száz korcsmá-
 ros és pálinkamérő magán érdeke a
 tisztelt képviselő ur előtt nagyobb suly-
 lyal bírt, mint a vármegyénk ugyszólván
 egyhangu határozata.

Valószínűleg nem is méltóztatik
 ismerni a vármegye határozatát,
 mert különben lehetetlenségnek tar-
 tom, hogy a küldöttség vezetését
 elfogadta volna. Mit határozott a
 vármegye?

Szabályrendeletét úgy kívánja
 módosítani, hogy vásár- és ünnep-
 napokon korcsmák és pálinkaméré-
 sekben déli 12 óráig zajos mulatságokat
 ne tarthassanak, mindenki vihet azon-
 ban italt amennyi neki tetszik és
 utazó vendégeket mindig ki lehet
 szolgálni. Szeretném tudni, hogy
 ez a határozat miben sérti a korcs-
 máros és pálinkamérők magán érde-
 két? Hát aki mindenáron duhaj-

T Á R C A.

Meteor.

— A „Népjog“ eredeti tárcája. —

Irta: Bánfalvy Gyula.

— És maga most egyenesen a tenger-
 ről jön?

— Megállás nélkül, szép úrnőm. Van
 egy nap a naptárban, amelynek előestéjén
 el nem maradok a Hamvay-háztól. Ősi
 szokás szerint — tette hozzá nevetve a férfi.

— Csakugyan, ősi szokás szerint.
 No, ez szép, hogy nem vált hűtlenné régi
 barátaihoz, kik megint eszébe jutottak.

— És semmihez sem leszek hűtlen,
 amit egyszer megszerettem.

Szünet állott be. Egyikük sem akar
 — úgy látszik — a szeretetről beszélni, se
 az asszony, se a férfi. Az talán, mert félt,
 ez mert várt. Mikor a hosszú akácfasor
 végére értek, hallgatva, mint kiknek nincs
 egymáshoz mondani valójuk, akkor a férfi
 mégis folytatta komoly, mélabus hangon:

— És legkevésbé azokhoz, akiket
 szeretek.

Az asszony — szép, telt és üde, mint
 az üvegház legpompázóbb rózsája — el
 lehetett készülvén a szavakra, mert nem
 árult el meglepetést. Csak felemelte szeméit

egy pillantásra a férfi felé, aztán a komolyságot
 elüzni akarva, nevetve mondta:

— No, a maga napkeleti országait
 ugyan nem nagyon szeretheti!

— Mert ott tudtam hagyni őket? Ez
 még nem hűtlenség. — Különbén is Klotild
 — szólt hirtelen nyers hangon — te tudod
 hogy én legelőször is téged szeretlek, aztán
 következik csak reám nézve a világ.

— S te most azért jöttél haza a távol
 keletről, hogy ezt nekem megint megmond?

— Azért.

— Megéri az ut a választ?

— Ez tőleg függ.

— De hát mit akarsz, az Istenért?

— Mindent Klotild, téged.

— Most egy éve éppen ezt mondtad.

— És két év előtt ugyanezt.

— Tudom s jövőre tán megint csak
 azt fogom mondani. De nem jövőre már
 nem!

— Nem-e?

— Nem Klotild. Mert az élő Istenre,
 ma nem ütheted el a dolgot másként, mint
 n ill és egyenes válasszal. Ma meg kell
 mondanod, kész vagy-e elhagyni értem a
 Hamvay-házat és nevet. Igen, vagy nem,
 más választ el nem fogadok.

Megragadta az asszony kezét s meg-
 szorítva azt, kényszerítette őt, hogy szemé
 közé nézzen.

Az ráemelte szeméit. Tekintete komoly
 és nyugodt volt.

— Igen.

Halkan mondta ki, de szíve hangosan
 vert hozzá. A többi meg elmondta a két ajk
 egymásnak — csókban.

Kocsizörgésre eszméltek föl és emberek
 hangos szavára.

— Vendégek érkeztek, sietek. Isten
 veled.

— Csak egy szót még. Mikor beszél-
 hetek veled megint?

— Majd ha lecsendesül a ház, az er-
 kélyen

Még egy csók s az asszony eltűnt az
 esti félhomályban. Réges-rég elhalt a zaj,
 mely labai nyomán a lehullt sárga lombok
 zörgésétől tamadt, de Bezzegh Ákos még
 akkor is és még ezután is soká ott állott
 abban a helyben, amelyben imént üdvösséget
 tartotta karjai közt.

Gondolataiból feleszmélve nem sietett
 be a házba, hanem visszafordult a fasorba
 és ott barangolt soká, beszélve félhangosan,
 karjaival hadonászva, mintha vitázna vala-
 kivel, talán az ő saját habozó lelkével.

Bezzegh Ákos akkor látta megint az
 asszonyt, mikor a vacsoránál ültek. Nyugodt
 volt az s csak egyszer vetett Ákos felé egy
 futó pillantást, de az biztatott s égetett.

Ákos végtelenül unta a hosszú vacsorát
 Szinte rosszul esett látnia a körülötte ülőket,
 kik áldott falusi étvágygyal s kedélylyel ették
 végig a gazdag születésnap lakomát.

Aztán az a falusi kíváncsiság! Ákos

kodás közben akarja meginni heti keresetét, annak déli 12 órától esti 10 óráig nincsen erre elegendő ideje? És kérdelem a jobb érzelmű közönségnek ebben az országban annyi joga sincsen, hogy kikérhesse magának, miszerint a délelőtti istentiszteletek idejét korcsmai tivornyák és részeg emberek verekedése meg ne zavarják? Kérdelem a tisztelt képviselő urat, sohasem hallott arról, hogy a pálinka népünk között milyen romboló pusztítást végez? Továbbá az államnak fiscalis érdeke az egyedüli és legmagasabb szempont, mely előtt minden más szempontnak meg kell hátrálnia?

Ha a t. képviselő ur melegebben érdeklődne a szociálpolitikai kérdések iránt, akkor nem kerülte volna el figyelmét, hogy Angliában a kormány nem rég törvényjavaslatot nyújtott be az italmérési engedélyek rendezéséről, mely javaslatban az összes kimérési engedélyek egyharmadát, összesen 30.000 korcsmát be akarják szüntetni. Mit szól ehhez a t. képviselő ur? Pedig Angliában van legalább is annyi szabadság, mint Magyarországon, mindenesetre okosabb az ő szabadságuk, mint a miénk, mert minálunk mindenki — tisztelet a kivételeknek — a liberalismus vesszőparipáján lovagol. Bizonyára Angliában is respektálják annyira a magán érdeket, mint minálunk, *de Angliában ismerik a közérdeket is, melyről Magyarországon kevés ember akar hallani.*

Isten velünk! Hazafias üdvözléssel

Széchenyi Aladár gróf.

Krónika a hétről.

A katonai kérdések úgy látszik tanácskozások tárgyát képezik. Bécsi forrásból e nagyfotosságu kérdésben a következőket jelentik: *Hoffmann* Hugó altábornagynak, a közös hadügyminiszterium osztályfőnökének a vezető magyar politikusokkal folytatott megbeszélései, magyar miniszterek mai tanácskozása és az új véderőtörvény főbb pontjainak a nyilvánosságra való hozatala arra engednek következtetni, *hogy a katonai kérdésekben jelenleg olyan tanácskozások folynak, amelyek esetleg nagyon fontosak lehetnek.* Ezek a tanácskozások úgy látszik azért is szükségessé váltak, mert a katonatiszti fizetések rendezését sokkal könnyebben keresztül lehet vinni akkor, ha sikerülne egyúttal a katonai kérdések egész komplexumát megoldani. Arról, hogy a katonai kérdésekben van-e kilátás megegyezésre, a vélemények nagyon eltérők. De mindenki egyetért abban, hogy a katonai kérdések rendezése feltétlenül üdvös és kívánatos, mert ezáltal egyrészt Magyarország közéletéből irtanak ki a viszálykodás magvát, másrészt Ausztria és Magyarország között is békésebb viszonyokra volna kilátás. A tárgyalások ezidőszert még nagyon kezdetleges stádiumban vannak, *de kilátás van arra, hogy a legközelebbi jövőben aktuálissá lesz a katonai kérdések egész komplexuma.*

A képviselőház által az önálló nemzeti bank létesítése ügyében kiküldött bizottság csütörtökön tartotta első ülését. A bizottság ezúttal még nem hozott érdemleges határozatot, csak a következő eljárást vitatta meg. Elhatározta a tervezett munkaprogramm kinyomatását és annak tanulmányozása után néhány nap múlva tartandó legközelebbi ülésén fog felelte érdemlegesen dönteni.

Március tizenötödike.

Kaposvár város közönsége március 15-ikének megünneplésével méltón sorakozott a szabadság napjának évfordulóján ország-szerte rendezett ünnepléséhez. Növelte az

idei márciusi napot az, hogy annak során városunk képviselője *Thaly* László beszámolt parlamenti működéséről.

A múlt vasárnap teljesen az emlékezetes évforduló, a magyar nemzet története legszébb napjának megünneplésére volt szentelve

Délelőtt a templomokban istentiszteletet tartottak. A római katolikus templomban délelőtt 10 órakor volt az ünnepi mise, melyet *Zimmer* József plébános celebrált. Jelen voltak az ünnepi misén *Kapotsfy* Jenő főispán, *Kacs Kovits* Lajos alispán, *Plachner* Sándor főjegyző, a közhivatalok vezetői és *Németh István* polgármesterrel élén a városi tisztikar.

A református templomban ugyanazon időben *Csertán* Márton ref. lelkész, a zsidó imaházban pedig *Herzog* Manó rabbi mondott ünnepi beszédet.

A polgárság ünnepe délután folyt le a városház disztermében, mely zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel.

Megnyitóul a gimnáziumi énekkar elénekelt a Hymnust, mire *Mozsgay* Gyula szavalta el *Ábrányi* Emil alkalmi költeményét. Az ünnepi beszédet dr. *Pete* Márton tartotta, mire *Zentay* János a Talpra magyar-t adta elő, azután pedig *Thaly* László képviselő mondott záróbeszédet. Az ünnepélyt az ifjuság a Szózat-eléneklésével fejezte be, amire a közönség a Kossuth nóta hangjai mellett szétoszlott.

Este 8 órakor 250 terítékű társasvacsera volt a Korona nagytermében.

Az első fogás után *Németh István* polgármester mondott pohárköszöntőt a nap jelentőségét méltatva.

A polgármester éljenzéssel fogadott pohárköszöntője után *Thaly* László országgyűlési képviselő emelkedett szólásra és pohárköszöntője keretében beszámolt parlamenti működéséről.

A koalíció által elvállalt kötelezettségek fölemlítésével kezdte beszédét. Fölsorolta, hogy a koalíció arra vállalkozott, hogy abból az áldatlan helyzetből, melyben úgy közigazgatási, mint pénzügyi és egyéb szempontokból az ország leledezett, — kivezető utat és rendet teremtsen, — s intézi a folyó ügyeket, — s a legszükségesebb törvényeket megalkotja és végül reformálja a választói jogot.

A kormány legjobb igyekezettel megfelelt vállalt kötelezettségeinek: Helyreállította az ország békéjét, az állam gépezetét rendes mozgásba hozta; megalkotta a szükséges

szeretett volna szóltalanul merengeni, de a sok kérdezősködőtől nem maradhatott magára gondolataival. Nem győzött a sok kérdésre felelni. Merre járt? mikor jött? minő világ van Ázsiában? Nem találta-e fel a régi magyarokat? Láta-e a dalai Lámát? Lött-e tigris? Dühöng-e még a pestis?

A sok össze-vissza kérdést végre meg-unva, amint vége felé járt a vacsora, egér-utat vett és egy távoli szobába menekülve, rendezni kezdte gondolatait és terveit arról a másik jövőről, melyet egy szép asszony oldalán fog átélni.

Ott sem soká pihenhetett. Egyszerre csak előtte termelt Koltai tiszteletes uram. Egyszeribe meglátszott rajta, hogy a jó isten tudja hányszor itta meg már a szent János-áldást.

— Drága öcsém uram, csakhogy közlelő is látom. Hát igazán épen került haza?

— Amint láthatja bátyám.

— Az ám hála istennek. Aztán mondja csak öcsém uram, a szívében sem esett kár? mert sok szép asszonyféle lehet ám azon a sokféle tájon.

— Biz' azt csak haza hoztam. Éppen, mint jómagamat.

— Vagy tán itthon hagyta, el sem vitte magával?

— Akos elpirult.

— No, no öcsém uram, biz az nem

volna csoda. Az az asszony igazán mindig szebb lesz. Magam is vén fejemre olyan bolondja voltam, mint a hámozott szőlőnek. Együtt járja velem ezt az utat az egész környék fiatalja, öregje.

— Igazán?

— Ugy igaz az. Csak az kár, hogy hiába járja.

— Hiába?

— Igen, mert az az asszony nagyon szeret ám valakit.

Bezzegh Ákos vörös lett, mint a dércsipett szőlőlevél.

— Még pedig az urát! — fejezte be nevetve a vén fecsegő.

Ákos nem is tudta, hogy mikor ment ki a szobából a pap.

— Az urát szereti! — Ez a pár szó kavargott agyában. Lehetséges az? Ah, ez a pap fecseg, mint egy szajkó. Majd meglássuk, ki jön el az erkélyre.

De szíve nem nyugodott meg; kétség gyötörte. Legalább látni akarta azt az asszonyt.

Az ebédlő felé tartott. Nyilalást érzett a szívében arról, amit ott látott. A pap tósztozott, éltette a ház asszonyát s urát. A vendégsereg — kézben telt poharral — lelkesen éljenzett és ott az asztalvégen egy szerelmes asszony fonta gömbölyű karjait egy piros arcú férfi nyaka körül, míg ajkai homlokára tapadtak.

Klotild volt és férje!

Bezzegh Ákos visszatántorodott. Hát így szereti őtet ez az asszony!...

Kabultan haladt vissza a szobákon keresztül, ki a szabadba, a csillagos éjszakába.

A ház sarkánál megállt, tárcájából egy papirlapot szakított ki, a falhoz tartotta azt s reszkelő kézzel írta fel reá:

»Szavadat visszaadom. Nem akarom, hogy valamikor engen csalj meg. Ákos.«

Visszafordult Kihivatta a papot. Annak odaadta a levelet hogy adja annak, akinek címezve van, de észrevétlenül.

A pap nagyot nézett, de mikor kérdezni akart többet, Ákost már nem látta sehol.

Az asszony pedig elolvasta a levelet az erkélyen a hold sápadt fénye mellett. Aztán lekönnyökölt a karfára és szívet úgy nyomta lelkének nehéz keserve, hogy sokáig köny pergett le sápadt arcáról azután a vándor után, aki őt szereti, de soha többé látni nem fogja.

Az égről egy csillag hullott alá. Az asszony merengve nézett arra, amerre az leesni látszott, a végtelen pusztaságba.

Aztán — még mindig reá gondolva — felsóhajtott:

— Meteor volt... Lehullott...

törvényeket, megkötötte a kiegyezést, még pedig előnyösen.

•A kiegyezésről — mondta Thaly — különböző hangokat hallottunk, még pedig leginkább azért, mert nagyon sokan meg nem értették azt. Különösen a 2%-os kvótáemelés miatt érte sok gáncs és alaptalan vád a kormányt. *A tény pedig az, hogy a most kötött kiegyezés a 2%-os kvótáemelés dacára is előnyösebb, mint bármely eddigi.* Ezután hosszasan magyarázta a kiegyezés előnyeit s többek között azt, hogy az *osztrákok az aránynál sokkal többet fizetnek*, mert a kvóta kulcsa ugyanis az egyenes adójóvedelem, melynek percentuális nagysága Magyarországon 1886 óta nem változott, Ausztriában ellenben a legutóbbi kiegyezés óta emelkedett. Tehát itt a kulcs előnyt biztosít és lényeges különbséget Magyarország javára.

A napi kérdésekkel, a horvátok pimaszkodásával, melyek miatt a házszabályrevízióra feltétlen szükség van, — foglalkozott még a képviselő ki végül kijelentette, hogy elveihez híj marad feltétlen bizalommal viseltetik *Kossuth Ferenc és Apponyi Albert* gróf iránt és azokat a függetlenségi célok elérésében mindenkor támogatni fogja.

A képviselő általános tetszéssel fogadott fejtegetései után több poharköszöntő hangzott. Lencz Sándor az iparosok érdekeinek szemmel tartására kérte föl a képviselőt, — dr. Andorka Elek varmegyei főügyész a 48-iki ifjúságról emlékezett meg, és a lelkes hangulatu közönség tetszéssel kísérte úgy az ő, mint az azután felszólt dr. Zankay Gusztáv, dr. Rusa Ernő és Kemény Samu felköszöntőit. Az ünneplő társaság csak éjfél körül oszladozott.

Megemlítjük, hogy a városunkban levő testületek és társaskörök majdnem mindenike megünnepelte a nagy nap évfordulóját.

H I R E K.

— **A király beteg.** A schönbrunni várkastélyból ismét balhírek érkeznek a király egészségi állapotáról. A héten erős nátha jelentkezett az agg uralkodónál, mely a testnémi hőemelkedést okozta. Aggodalomra ugyan nincs ok, mert a király rendesen végzi szokott életmódját és ellátja uralkodói kötelességeit, mindazonáltal a kezelő orvos a legnagyobb óvatosságot ajánlotta.

— **Kossuth Lajos halálának évfordulója.** Budapesten méltó kegyelettel ünnepelték meg Kossuth Lajos halálának évfordulóját. Delelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet volt a Deák-téri evangélikus templomban. A ravatal előtt Kossuth Ferenc és hozzátartozói foglaltak helyet. A gyászoló közönség körében ott voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert gróf, Günther Antal miniszterek, Sztérenyi József és Mezőssy Béla államtitkárok, Justh Gyula házelnök és vagy 100 képviselő. Az istentisztelet után a kerepesi-uti temetőbe vonultak, ahol a Ház nevében Vertán Endre, a függetlenségi párt nevében Szentiványi Árpád helyezett el egy-egy koszorút. A „balpart” nevében Babóchay Sándor tett koszorút a sirra. Kossuth Ferenc már a kora reggeli órákban elhelyezte a következő feliratu koszorút: „Felejtethetetlen édesapánknak — Ferenc és Lajos Todor.

— **Az aratás és a katonák.** A hadsereg Rendeleti Közlönye közli a király rendeletét, amely meghagyja az összes szárazföldi parancsnokságnak, hogy az 1908. évi gyakorlati programba vegyék bele a legénységnek az aratási időre való három havi szabadságát.

— **Városi közgyűlés.** Kaposvár város képviselőtestülete 1908. évi március hó 26-án délelőtt 11 órakor a városház nagytermében részleges tisztújító közgyűlést tart. Tárty: Városi pénztárnoki állás választás utján betöltése.

— **A gazdák nem ülnek fel.** Az irigy konkurrencia úgy látszik semmitől sem riad vissza csak hogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mautner Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vetettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorítják: lévén egyedül hivatott arra, hogy véleményt formáljanak. És mert e vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurrencia elég vak és vakmerű, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a delikvens ítélkezhetne a bíró felett! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrencia ily féktelen elfajulása ellen a földművelési miniszter a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával.

— **Meghívó.** A Kaposvári Katholikus Kör 1908. évi március 22., 29. és április hó 5-ik napjain délután 4 órakor felolvasást rendez a városház dísztermében. Felolvas mind a három alkalommal **Keresztes József** helybeli kaplan ur. (Az első felolvasás címe: Nevelés a családban és az iskolában) A fentjelzett 3 felolvasásra az igen tisztelt kortagokat és azok vendégeit szeretettel meghívja az elnökség.

— **Meggyaláztott nemzeti lobogó.** Lugosról írják, hogy március 15-én az izraelita templomon kitűzött nemzeti színű lobogó nagyon hánthatta a szocialista Leszl Antal és társainak szemét, mert a zászlót este, úgy fél tíz óra tájban nagy üdvrivalgások között letépték, kettéhasították és földretiporták. Az esetben az az érdekes, hogy ebben a csuf merényletben két tüzeraltiszt is résztvett, kiknek egyike Leszl Miklós a fentnevezett Antalnak fivére. A rendőrség rögtön megindította ellenük az eljárást.

— **Tüntetés.** Zágrábból írják hogy a bán ellen tegnap este tüntetés volt. A bán estefelé Crnkovics belügyi osztályfőnökkel és Vucetics főispánnal az Ilicán sétált; séta közben bement egy szivarkereskedésbe, hogy szivart vegyen. A bán már előbb egy fiatalemberekből álló csoport követte és amikor a bán betért az üzletbe, a fiatal emberek az üzlet előtt megállottak és tüntetni kezdtek. Tüntetésük a sétáló közönségnél nagy feltűnést keltett s az összeverődött tömeg nagy lármát csapott, füttyült és szidta a bán és a magyarokat. Amikor a bán és kísérői a szivarkereskedést elhagyták, a tüntetők körülvették, jobbról-balról lökdösték őket és horvát nemzeti dalokat énekeltek a fülükbe. A tüntetők egyszerre nagyon fenyegető módon kezdtek viselkedni s a bán és kísérői annyira veszedelmesnek látták a helyzetet, hogy jónak

látták egy patikába menekülni. E közben tizenkét rendőr érkezett oda és ezek feloszlásra szólították fel a tömeget, amire ez abcugolással felelt. Erre a rendőrök kihuzott karddal rontottak a tüntetők közé, akik szerteszét menekültek. Csakhamar lovas rendőrök érkeztek, akik az Ilicát egészen megtisztították. A rendőrök két tüntetőt letartóztattak. Egy rendőrt, aki megsérült, a kórházba szállították.

— **Bojkottált parlament.** A német birodalomgyűlésen egy Gröber nevű képviselő az újságírók felé csak ezt kiáltotta: Már megint azok a disznó fráterek! Az újságírók elégtételt kértek. Deputáció ment az elnökhöz, hogy adjon a német birodalmi gyűlés és a sajtó méltóságának megfelelő orvoslást. Az elnök az mondta, meglesz és az ülésen azt jelentette ki: Az utóbbi időben több képviselő felszólalása közben az újságírókarzat gyakran adott kifejezést nem tetszésének. Ha ez megismétlődne, kénytelen leszek az újságírók karzatát kiűriteni. Ha egyik másik képviselő imparlamentáris kifejezést használt volna, amelyet nem hallottam, sajnálatomnak adok kifejezést. A „disznó fráterek”-nek ez fura kis elégtétel volt, otthagyták tehát a birodalomgyűlést és nem irnak a parlamentről.

— **Legnagyobb, legváltozatosabb, legelterjedtebb.** Ez a három jelző — könnyű kitalálni — a Pesti Hirlapra vonatkozik, mely legnagyobb terjedelemben, legváltozatosabb tartalommal jelenik meg s épen azért a legelterjedtebb napilap. Politikája radikális magyar nemzeti politika s elvei hirdetésében kormánytól és pártoktól teljesen független. De hiszen három évtized óta tudja már ezt a nagymagyar olvasóközönség s épen azért elég lesz csak annak jelzésére szorítkozunk, hogy az új évnegyedben két nagyon érdekfeszítő regény fog a Pesti Hirlapban megjelenni; sport- és sakk-rovata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításokkal egymásután három nagy nemzetközi sakk-versenyről; az Esti levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fő vonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő számot tarthat a Pesti Hirlap nagy képes naptára (karácsonyi ajándékul) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Szalonn című kitűnő divattalapot. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona, 2 óra 4 korona 80 fillér, egy óra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Vaci-körut 78.

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kulturával áll szoros összefüggésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszert nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító géppel a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapes-

Mit igyunk?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy meg ragályos betegségektől is, mint typhus, kolera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriamentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltérségnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Kedvelt borvíz!

ten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyárosnak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyúttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

— **A magyar újságírás szenzációi!** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kérelmetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Főmunkatárs: Lengyel Zoltán. Naponként 125 000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 K, fél-évre 8 K, negyedévre 4 K, egy hónapra 1 K 40 fill.

— **Fidibusz!** A legkitünőbb magyar élclap. Paratlan népszerűség! Remek szöveg, pompa-képek! Mesésen olcsó! Egy szám 5 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 fill, egy hónapra 50 fill. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Röck Szilárd utca 9.

K ö z g a z d a s á g.

Mezőgazdaságunk a londoni kiállításon.

A nemzetekkel együtt Magyarország is serényen kész üldözik a londoni nagy kiállításra, mely ez év májusában nyílik meg. A kiállítandó tárgyak nagy része már utban is van s a szakcsoportok rendezői a szükséges előmunkálatok végett el is utaztak. Elment már a meglepően szép szövött, fonott, varrott és himzett készítményekből álló háziipari kiállítás is, amelyet elküldésük előtt az Iparművészeti múzeumban kiállítva, a napokban láttunk s most indítják utnak a földművelésügyi miniszterium kiállítását is.

A mezőgazdasági kiállítás külön önálló csarnokot kapott a kiállítási területen, amelynek átalakítási munkálatait a kiállítás befogadására most fejezik be. Angol praktikusággal készült pavillon ez a Ducal Hall, amelynek belső díszítésében a magyaros dekoratív elem uralkodik. Még a villamos lámpák is magyar stilizált műtárgyak. Mindjárt a bejáratnál feltűnik nyolc oszlopzat, amelyek a nép által „istenfa”-nak nevezett kapufélfák, kapudíszítések mintájára készültek. E szép hatású, félkör alakú oszlopsor közepén foglal helyet 6 felsége márvány mellszobra virágdísz között.

A bejáratnál balra kezdődik a mezőgazdasági csoport. Legelől a székelyföldi kirendeltség kiállítása. Szép aquarellekben láthatjuk a székelyföldi gyógyfürdőket. A Székelyföld érdekes kőzeteit is nézhetik majd az angolok s leleményes az a hatalmas térkép, amely azt tünteti fel, hogy a székelyföldi ásványok, kőzetek, márványfélék szállítási költségei Angliába, a Fekete, Földközi tengeren végig olcsóbbak, mintha azokat Budapestre akarjuk szállíttatni.

A székelyföldi kiállítással szemközt lesz a hegyvidéki kirendeltség csoportja, amelynek leginkább a fadaragásokat fogják értékelni a látogatók.

Következik tovább hazánk vízépíté- szete térképekben, rajzokban s fényképekben bemutatva. A népies mintagazdaság csoportja mindazon eszközöket és módokat fogja feltüntetni, ahogyan a mi népünk egy rendszeresen vezetett kisgazdaságban dolgozik. E csoport mellé kerül a Gyapju-minősítő intézet színes képekben és statisztikai táblázatokban bemutatva. Szép gyapju- mintákat is küldünk ki. A szakoktatás

csoportjába a gazdasági akadémiákat, gazdasági iskolákat, földmívelő-iskolákat mutatjuk be. A geologia részéről részben talajmintákat vittünk ki, meteorológiai intézetet diaposzitiv képekben mutatjuk be és különféle szakterképekben, valamint statisztikai táblázatokban.

A munkásügyi kiállítás a népkönyvtárral és néplappal van képviselve. Láthatjuk az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztár statisztikai táblázatait, grafikonjait, a munkásközvetítés kimutatását, a munkásjutalmazási táblázatot stb. Szemben ezekkel a háziipar fogja lekötni a nézők figyelmét. A kosárfonás, gyékényfonás, szövés és egész gazdag háziiparunk szép tárgyakban láthatók. Ezek közül is sok fog künt piacot kapni, mert az angolok különös előszeretettel viseltetnek az ilyen specialitások iránt. A lótenyésztés kiállításán a Vastagh György által készített szobrok és modellek lesznek.

A méhészet bemutatására teljes be- rendezést küldtünk ki mindenféle fajta méhészeti eszközökből és gyönyörű méz-preparátumokat. A baromfi csoporton is vannak Vastagh-féle szobrok s gondoskodtunk a fajbaromfiaknak szép modellpéldányairól is. A tejgazdasági kiállításon különösen a tejtermékek sokféle és praktikus feldolgozására van fektetve a főszűlő. A kertészet-gyümölcsészeti csoport részére az érési időszakban több gyümölcssterményt küld majd ki a miniszterium. Dohánytermelésünket képekben és produktumokban láthatja majd a külföld. A Kémiai Intézet kiállításán sok kép és tárgy között érdekesen fog feltűnni két tükörüveglap közé szorított rétestészta preparátum. A rétestészta különben eredeti magyar találmány. A növénybetegségeket is bemutatjuk képekben és preparátumokban, a növénykísérleti állomásnak is külön kiállítás lesz. Hasonlóan a vegykísérleti állomásnak, valamint a budapesti vetőmag- vizsgáló állomásnak s mezőgazdasági múzeumunknak.

Ha a látogató az itt említett csoportokat végigjárta, az épület közepén levő nagyszalonba jut, amely magyar stílusban készült. Itt vannak elhelyezve a Vastagh Géza magyar tárgy, közismert festményei és Vastagh Györgynek sok szobra is.

A nagyszalon háta mögött levő területet a borászat, szőlészet és ampelológia foglalja el. A halászat és ornitológia e csoportozatokkal ellentétesen a bejárat jobb oldalán

foglal majd helyet, az épület jobbfelőli nagy szárnyában pedig az erdészet és vadászat gazdag gyűjteményét láttuk.

A mezőgazdasági kiállítás a legsúlyosabb csoportja lesz a londoni magyar kiállításnak. Magyarország, mint elsősorban földművelő állam ezen a téren lép méltóan a világ elé.

A kiállítás mezőgazdasági részét Krolopp Alfréd, gazdasági akadémiai tanár gyűjtötte össze és rendezte; az erdészeti részt Földesi János főerdőtanácsos, a vadászat osztályát, pedig báró Podmanickay Gyula miniszteri osztálytanácsos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneaka-
démia házi hangszer-
készítőjéről árjegyzéket
nem hozatott Buda-
pestről, Király-u. 57.

Minden hangszerrel
árjegyzék külön kérendő.



Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb
kávét — vagy pedig olcsóbban
tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

BUDAPESTEN

a királyi bérpalotában.

100,000 drb
készlet.

Szegfű és Rózsa

100,000 drb
készlet.

Skorka János rózsza- és szegfűtelep tulajdonos ajánlj
direkt külföldökből beszerzett

óriás virágú **Rem-szegfűket** és nyakba nemesített **Bokor-rozsákat**.

E nagy készlet miatt egyideig **30 százalékot** engedélyezek. Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben minden-
féle **csokrok, koszorúk** mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett
cserepekben nyíló **rózsákat, szegfűket, jácintokat** stb. a leg-
olcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú **szegfűmagjaimról** szóló név-árlappal kész-
séggel szolgállok.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsza és szegfű telepe

B.-Szarvason.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

MANHOLD KÁLMÁN

KULA.

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő Rácz György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokványminőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.

2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem; kívánatra névjegyzéket küldök.

3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.

4. Gleditsia élősövény, valamint az élősövények királya: *Maklura Aureantiaca* élősövény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll. Mélyen leszállított árban.

Szíves megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybérő.

Szőlőoltványok

kétéves gyökérrel hiányok pótlására, telepítésre és sima oltványok, nemes vesszők ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban, legolcsóbban.

HEGYI BOROK

kitűnő minőségben kaphatók.

SZÉKELY J. JOZSEF
Gyöngyös.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)
Alapított 1880. Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

A magyar ujságírás szenzációi!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR. LENGYEL ZOLTÁN.

Naponként 125,000 példány.

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre - - - 16 kor. — f. || Negyed évre - - - 4 kor. — f.
Fél évre - - - - 8 kor. — f. || Egy hónapra - - - 1 kor. 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség. Remek szöveg. Pompás képek. Mesésen olesó.

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre - - - 6 kor. — fill. || Negyed évre - - - 1 kor. 50 fill.
Fél évre - - - 3 kor. — fill. || Egy hónapra - - - kor. 50 fill.

Aki a Fidibuszra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „Fidibusz-naptár“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyszintén bőrönd, vadászati és bőr-diszmu árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-kehér, Karbenet, Sárkehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor?
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.



Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnston Harvester Co., Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattel készséggel szolgálnak.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

PÉNZKÖLCSÖN!

20.000.000 korona áll rendelkezésre 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak csak kötelezvényre Váltó nem kell! — Megkeresésnél közlendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre, és jó helyen fekvő, értékes bérházakra, 4 százalékos 10—60 évig terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag. Válaszbélyeg.

Országos Hitel- és Kölcsönszerző Vállalat

BUDAPEST,

VI. ker., Izabella-utca 67. szám.

Telefon: 101—28.

Nagy mellékkereset.

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik részvényeknek részletfizetésre való eladásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

BUDAPEST,

Erzsébet-körut 39. szám.